

Krājumu zudumi un iztrūkumi

Krājumi zudumi un to uzskaitē

Krājumu zudumu iemesli:

1. Tehnoloģiskais process;
2. Transportēšanas un glabāšanas process;
3. Beidzies realizācijas termiņš;
4. Stihiskas nelaimes (nepārvarāma vara);
5. Zādzības.

Krājumu zudumus iekļauj ražošanas pašizmaksā.

Svarīgi – noteikt plānotās zudumu normas katram gadam.

Zudumu normu noteikšana

- **Regulē** MK noteikumi Nr. 677 «[Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma](#) normu piemērošanas noteikumi» (2017)
- Zudumu normas nosaka katram gadam, pamatojoties uz faktiskajiem datiem iepriekšējos 3 gados.
- Zudumu normas nosaka % no preču vērtības vai pašizmaksas, normatīvajos aktos nav precīzs regulējums, nosaka atbilstoši iespējamajiem zudumiem uzņēmumā.

Regulē MK noteikumi Nr. 861 «Zudumu apmēru noteikšanas kārtība muitas uzraudzībā esošajām nefasētajām precēm» (2017)

Muitas parāds nerodas, uzglabājot un pārvietojot minētās preces, ja faktiskā zuduma apmēri (%) no muitas deklarācijā vai pavaddokumentos norādītā daudzuma nepārsniedz šādu procentuālo lielumu:

- 1. graudaugiem un pākšaugiem – 0,3 %;
- 2. eļļas augiem – 0,4 %;
- 3. graudaugu un eļļas augu pārstrādes produktiem – 0,9 %;
- 4. cukurbiešu graizījumiem – 0,9 %;
- 5. jēlcukuram – 0,3 %;
- 6. vilnai un kokvilnai – 6 %.

Ietekme uz nodokļiem

- Krājumu zudumus **virš** plānotajām normām pieskaita izdevumiem, kas nav ekonomiski saistīti ar saimniecisko darbību un apliek ar UIN.
- Neplānoti zudumi (laupīšana, nepārvarāma vara). Pēc fakta konstatēšanas sagatavo *norakstīšanas aktu*.
- Zudumi, ko radījusi nepārvarama vara uzskatāmi par saimnieciskas darbības izdevumiem, nepalielina UIN maksājumu.
- Iztrūkums vai izlaupījumi uzskatāmi par saimnieciskās darbības izdevumiem atbilstoši MK Nr. 667 noteikumiem. (72.punkts).

Rīcība zaudējumu novēršanai

- Piemērojot zudumu normas – izvērtē rašanās iemeslus;
- Ja iztrūkums darbinieka vainas dēļ – veicami pasākumi, lai atgūtu zaudējumus;
- Uzņēmumam jānodrošina apstākļi, kas samazina iespējamos riskus – drošības pasākumi, jāievieš iekšējās kontroles procedūras samazinot piesavināšanas riskus;
- Ja zudumi ir nepamatoti – zaudējumi ir piedzenami no materiāli atbildīgās personas.